

Regler för skyltning

Regler – för skyltning i Orust kommun

Dokumenttyp Regler	Antagen av Kommunstyrelsen	Antagande dnr, beslutsparagraf (första beslutsdatum) KS/2019:968: KS § 56 (2020-03-25)
Giltighetstid fr. o. m. – t. o. m. 2020-03-25 - Gäller tills vidare	Dokumentansvarig i förvaltningen Sektorschefer miljö och bygg och samhällsutveckling	Senast reviderad dnr, beslutsparagraf (beslutsdatum)
Gäller för målgruppen Sektorerna miljö och bygg och samhällsutveckling	Kontakt om styrdokumentet Kommunförvaltningen, telefon 0304-33 40 00 e-post: kommun@orust.se	

Innehåll

Inledning.....	3
Reglernas syfte och målgrupp.....	3
Definition – vad är en skylt?.....	3
Relaterade styrdokument.....	4
Några vanliga skyltar – De flesta är bygglovspliktiga.....	6
Placering av skylt	8
Att ansöka om bygglov för skylt – Ansök i god tid	9
Tillsyn och sanktionsavgift.....	10
Förvalta reglerna.....	10

Inledning

Dessa regler är framtagna för att underlätta och skapa förutsättningar för en bra dialog mellan de som kan vara berörda. Idag finns inte dessa regler och bestämmelser samlade, utan den som vill sätta upp en skylt får leta på många ställen, för att förstå vad denne har att rätta sig efter.

Det är viktigt för verksamhetsutövare att synas. Olika former av skyltar och reklam har blivit en naturlig del i vår miljö. Skyltar fungerar även som information för våra besökare som behöver orientera sig i kommunen. För att vår livsmiljö ska kännas attraktiv är helhetsintrycket avgörande och våra skyltar är en stor del av det första intryck som ges.

Skyltningen ska formas till den verksamhet den företräder och enkelt och tydligt signalera det unika. En väl utformad skylt kan bidra till att framhäva kommunens gaturum och kan även betraktas som ett konstnärligt inslag.

En omsorgsfull skyltning ska berika tätortsmiljön och därmed välbefinnandet och attraktiviteten i att vistas där.

Samordnad skyltning är ett bra sätt att skapa ett lugnt och inbjudande intryck. För många olika färger, former och intryck skapar visuellt buller i vår livsmiljö och det kan vara svårt att urskilja det enskilda budskapet. Utformningen och placering av skyltar och reklam är avgörande för om budskapet ska upplevas som positivt eller negativt.

Reglernas syfte och målgrupp

Regler för skyltning inom Orust kommun, har utifrån lagtexter och övriga regler tagits fram med avsikten att skapa förutsättningar till en god dialog mellan näringsidkaren, fastighetsägaren, skylttillverkare samt för kommunala förvaltningen inom Orust kommun. Detta för att underlätta när man vill anordna skyltning för sin verksamhet.

Dokumentet ska även vara vägledande och fungera som ett stöd för bygglovshandläggaren i avvägningen mellan olika intressen och för den som utformar skyltar.

Definition – vad är en skylt ?

Med skylt avses en skylt, tavla, flagga och anordning för information, budskap eller reklam med hjälp av bild, text, symbol.

Relaterade styrdokument

Lagstiftning och regelverk som styr är:

- Plan- och bygglagen (PBL 2010:900)
- Plan- och byggförordningen (PBF 2011:338)
- Väglagen (1971:948)
- Lag med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning (1998:814)
- Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Orust kommun

Innehållet i lagarna ovan sammanfattas nedan.

Plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

2 kap. 6 § PBL

Skyltar och ljusanordningar ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till tätorts- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Det ska finnas skydd mot trafikolyckor och andra olyckshändelser, möjlighet att hantera trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö. Det ska också finnas möjligheter för personer med nedsatt orienteringsförmåga att använda området.

Vid uppsättande av skyltar ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas.

2 kap. 9 § PBL

Placering och utformning av skyltar och ljusanordningar får inte ske så att den kan medföra en sådan påverkan på omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

8 kap. 1 och 3 § PBL

En skylt eller ljusanordning ska vara lämplig för sitt ändamål, ha en god form-, färg- och materialverkan, och vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Plan- och byggförordningen (PBF 2011:338)

6 kap. 3 § PBF

I områden som omfattas av en detaljplan krävs det bygglov för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt.

Trots första stycket krävs det inte bygglov för

1. en skylt vars area är högst 1,0 kvadratmeter,
2. en skylt för ett tillfälligt evenemang, om skylten är uppsatt under högst fyra veckor,
3. en orienteringstavla vars area är högst 2,0 kvadratmeter,
4. en skylt inomhus,
5. valreklam i samband med val till riksdagen, regionfullmäktige, kommunfullmäktige, Europaparlamentet eller Sametinget, eller i samband med folkomröstning,
6. en nationsflagga, flagga med kommunvapen eller liknande,
7. ett vägmärke, en tilläggstavla eller annan anordning för anvisning av trafik enligt vägmärkesförordningen (2007:90), och

8. ett sjövägmärke eller en säkerhetsanordning för sjöfarten enligt sjötrafikförordningen (1986:300).

Andra stycket 1 och 3 gäller inte om skylten eller orienteringstavlan placeras på eller i anslutning till en sådan byggnad eller inom ett sådant bebyggelseområde som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

8 kap. 4 § PBF

Kommunen får inom ett område med detaljplan besluta om undantag från krav på bygglov för skyltar och ljusanordningar.

Väglagen (1971:948)

I Väglagen står att inom ett avstånd av 50 meter från ett vägområde får inte utan länsstyrelsens tillstånd skyltar eller därmed jämförliga anordningar för reklam, propaganda eller liknande ändamål finnas uppsatta utomhus.

I samband med tillstånd får länsstyrelsen meddela de föreskrifter som behövs med hänsyn till trafiksäkerheten.

Dessa bestämmelser gäller inte

1. inom områden med detaljplan eller
2. för sådana anordningar som är uppsatta på byggnader för upplysning om affärs-rörelse eller annan verksamhet på stället eller
3. för anslagstavlor för meddelanden som rör kommunala angelägenheter, förenings-sammanträden, auktioner eller dylikt,
4. åtgärder för vilka bygglov krävs.

Lag med särskilda bestämmelser in gatuhållning och skyltning (1998:814)

6 § En tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål får inte finnas varaktigt uppsatt utomhus utan tillstånd av regeringen eller statlig eller kommunal myndighet som regeringen bestämmer.

7 § Vad som sägs i 6 § gäller inte anordning som informerar om affärsrörelse eller annan verksamhet på platsen eller anslags- tavla för meddelanden om kommunala angelägenheter, förenings-sammanträden, auktioner eller liknande. Den som vill sätta upp en sådan anordning eller anslagstavla får dock söka tillstånd till det hos den myndighet som avses i 6 §.

8 § En sådan anordning eller anslagstavla som avses i 7 § får inte finnas uppsatt om den är uppenbart vanprydande.

9 § Affisch eller annan tillfällig anordning utomhus för reklam, propaganda eller liknande ändamål skall i andra fall än som avses i 7 § tas bort av den som ansvarar för anordningen inom fyra veckor efter uppsättandet, om inte den myndighet som avses i 6 § har medgett annat.

10 § Bestämmelserna i 6-9 §§ gäller inte anordningar inom vägområde eller för vilka bygglov krävs eller har lämnats. Bestämmelserna gäller inte heller sådana åtgärder avseende skyltar och ljusanordningar som inte kräver bygglov efter beslut enligt 9 kap. 7 § punkt 1 plan- och bygg-lagen (2010:900).

12 § Kommunen får besluta om de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna lag eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen ska efterlevas. I ett beslut om föreläggande får vite sättas ut. Blir ett föreläggande eller förbud inte åttlytt får kommunen låta vidta åtgärder på den ansvariges bekostnad. Kommunen får bestämma att dess beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

Orust kommuns regler och riktlinjer

Skyltar är bara bygglovspliktiga inom detaljplanelagt område. Utanför sådant kan dock andra tillstånd fordras, till exempel enligt Väglagen där Länsstyrelsen hörs.

Lösa affischställ är inte bygglovspliktiga, men fordrar tillstånd från Polisen på offentlig platsmark och markägare (ofta är kommunen markägare). Affischering på byggnader, elskåp, lyktstolpar m.m. är inte tillåtet utan tillstånd från polis och markägare. Förteckning över offentlig platsmark finns i Orust kommuns lokala ordningsbestämmelser.

Du måste alltid ha fastighetsägarens tillstånd att sätta upp eller anordna en skylt. På offentlig plats krävs alltid polistillstånd, även för skyltar som inte behöver bygglov.

Några vanliga skyltar – De flesta är bygglovspliktiga

I tätortskärnor är det extra riktigt att hitta ett samlat formspråk där skyltar och skyltkonsoler stämmer väl med såväl centrumbilden som byggnadens egen karaktär. Det kommer att bidra till att stärka tätortskärnans identitet och skapa en gemytlig känsla.

Helhetsupplevelsen bör stå i samklang med miljöns särdrag och skyltarnas inbördes förhållande. Om en skylt bidrar till att få fram hela tätortsmiljön, får den också störst effekt på besökarna. En skylt som ”talar högt” konkurrerar inte på lika villkor.

Neonrör

Neonrör är en lösning som ofta är lätt att anpassa till byggnaden. Idag finns också möjligheten att använda LED-ljus med samma utformning som neonrör. Möjligheten till utformning av text och symboler är oändlig.

I äldre miljöer kan förutom hängande skyltar även tunna fasadskyltar vara lämpliga.

Fasadskylt

Skylden monteras på fasaden i direkt anslutning till butikens ingång eller skyltfönster. Fristående bokstäver ger en bra helhet och är att föredra.

Uthängande skylt

Traditionell skylt i tätortsmiljön som också är skonsam mot fasaden. Skylden är vinkelrät mot fasaden och läsbar från två håll. Placeras ofta vid entrén.

Titel – regler

Symbolskylt

En lättfattlig verksamhetsskylt ibland utan text som har en lång tradition. Ursprungligen tog handlare sin vara och hängde upp utanför butiken för att ”skylta”.

Skyltfönster

Skyltfönster är en utmärkt plats att sätta en skylt på utan att påverka fasaden, speciellt på äldre byggnader. Foliedekal på skyltfönster bör inte överstiga 20 % av fönstrets yta. Denna typ av skyltning är bygglovsbefriad. Täcks en större del av fönstret påverkas fasaden och blir därför bygglovspliktig. Skylt som sätts i skyltfönster ska följa samma regler.

Flaggor

Större flaggor med reklam för verksamheten kräver bygglov. Små flaggor vid butiksentrén ska placeras minst 2,3 meter från marken till flaggans underkant

Affisch

Affischering på byggnader, elskåp, byggnader, lyktstolpar etc. är inte bygglovspliktiga, men fordrar tillstånd från Polisen och markägare.

Affischtavla

Större affischtavlor bör endast tillåtas inom storskaliga miljöer. Den ska inte placeras så att skylten dominerar centrum/tätortsmiljön, upplevs som ett hinder eller skymmer viktiga siktlinjer.

Byggplatsskylt

Inom fastigheten kan man, vanligtvis med bygglov, ha en skylt under tiden man bygger.

Vepa/ banderoll

Vepa och banderoller räknas som skylt och är bygglovspliktiga. Skylten är tillfällig i sin karaktär och sitter ofta uppe under en begränsad tid. Oftast stora och iögonfallande. Denna typ av skylt innebär en sådan väsentlig ändring av byggnadens fasad som inte kan godtas som permanent åtgärd och därför beviljas endast tidsbegränsade lov för vepor/banderoller.

Pylon, skyltmast

Pyloner och skyltmaster är fristående, har hög synlighet på långt avstånd och lämpar sig utmärkt för företag som behöver vara synliga på långt avstånd. Skylten skall placeras på egna fastigheten för verksamheten. Generellt kan sägas att det är olämpligt med skyltmaster i tätortsmiljön

Trottoarpratare, varuskyltning

Enklare varuskyltning utanför butik är inte bygglovspliktig men kräver tillstånd från Polisen och kommunen. Mycket omfattande varuskyltning eller permanenta installationer betraktas som fasadändring och därmed bygglovspliktig.

Skyltar inom strandskyddat område

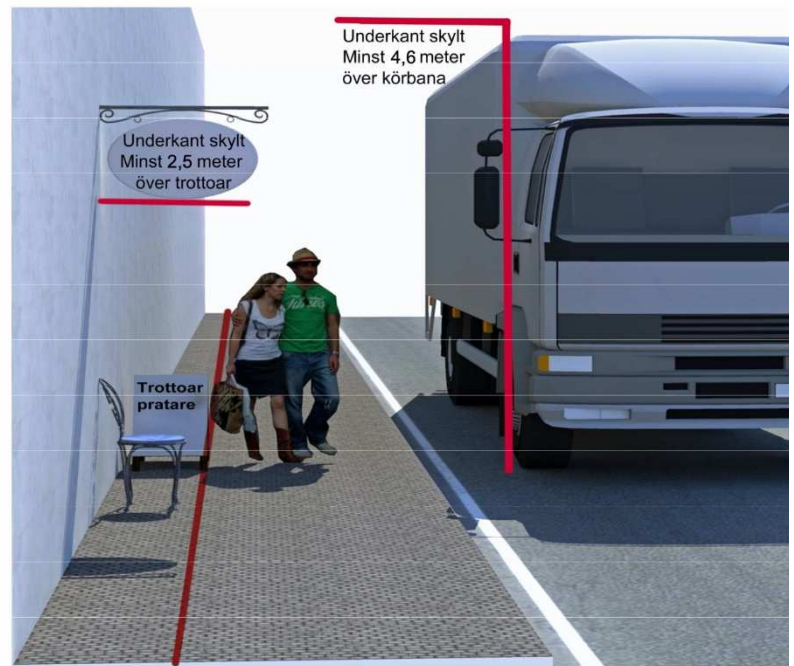
Det är inte tillåtet med avhållande skyltar inom strandskyddat område, endast i anslutning till en snäv hemfridszon.

Placering av skylt

För att undvika att människor går in i skyltar, eller att fordon kör på dem, tillämpas riktlinjer för placering. Undantag kan inom rimliga gränser göras för att uppnå lämplig placering i förhållande till byggnadens arkitektur.

Markiser, flaggor och skyltar får inte sättas upp så att de skjuter ut över en gångbana på lägre höjd än 2,5 meter eller över cykelväg 3,2 meter. På en körbana på lägre höjd än 4,6 meter.

Bygglov- och tillståndsplikt

Med skylt avses en skylt, tavla, flagga, anordning eller annat med syfte att förmedla information, budskap eller reklam med hjälp av bild, text, symbol eller annat.

Bygglov kan också sökas tidsbegränsat eller som säsongsskyltning, det vill säga för ett antal månader per år under ett antal år.

Inom detaljplanerat område krävs enligt Plan- och bygglagen (PBL) bygglov för uppsättning av skylt, eller väsentlig ändring av skylt.

Utanför detaljplanerat område krävs annan myndighets tillstånd. Här gäller exempelvis Väglagen och Miljöbalken. Det är Länsstyrelsen som hanterar tillståndsgivningen. Från väghållaren, till exempel en vägförening, behövs också tillstånd.

Är Trafikverket väghållare ansöks tillståndet hos Länsstyrelsen. Är kommunen väghållare ansöks om tillstånd hos kommunen. Enskild huvudman söker hos denna. Inom strandskyddat område krävs strandskyddsdispens.

Ansökan ställs till Länsstyrelsen i Västra Götalands län eller kommun/ vägföreningen beroende på lokaliseringen av skylten.

Lösa affischställ är inte bygglovspliktiga, men fordrar tillstånd från Polisen och markägare (ofta är kommunen markägare). Affisivering på byggnader, elskåp, lyktstolpar med mera är inte tillåtet utan tillstånd från Polisen och markägare. För att kunna sätta upp skylten krävs alltid fastighetsägarens tillstånd. På offentlig plats krävs tillstånd från Polisen.

Att ansöka om bygglov för skylt – Ansök i god tid

För att din ansökan ska kunna behandlas så snabbt som möjligt bör den innehålla följande:

- Ansökningsblankett med fastighetsbeteckning och adress
- Situationsplan som visar skyltens placering, skalenligt markerad och måttsatt
- Fasadritning med skyltens placering, skalenligt redovisad
- Bild eller ritning som visar skyltens budskap, utformning, färg och material samt teknisk uppbyggnad. Om skylten har belysning ska detta redovisas
- Frihängande skylt ska måttsättas från mark till underkant
- Säkerställ att du fått tillstånd från markägare, fastighetsägare.

Komplettera gärna din ansökan med foto eller fotomontage så blir bilden tydligare av hur din skylt kommer att se ut.

Handels- och industriområde

Näringsidkare och verksamheter i dessa områden vill ju självfallet synas och vara lätta att hitta. I de fall inte skyltbestämmelser är reglerade i detaljplan, kan fastighetsägaren/-na ta fram ett eget skyltprogram som underlag till bygglovsansökan

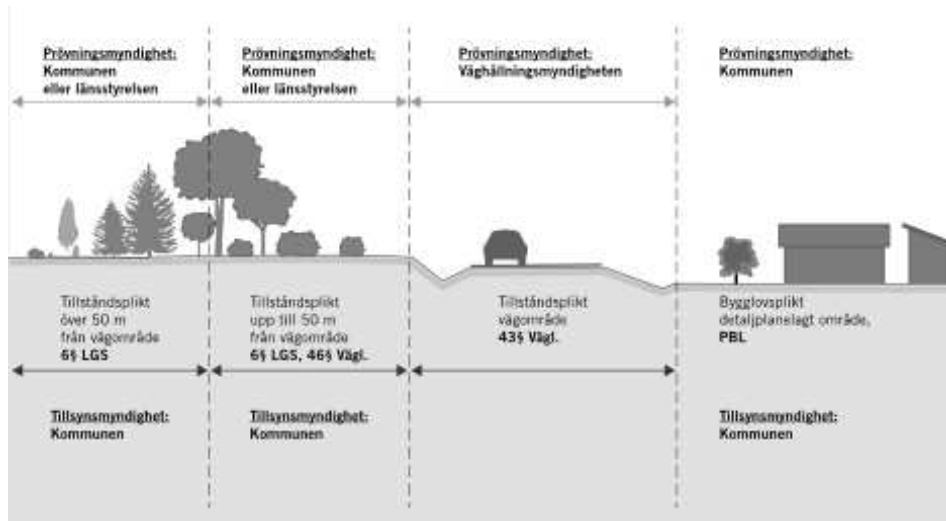
Rådgör gärna innan med miljö och bygg. Kanske kan en gemensam vägvisning/skylttavla med karta räcka, där de olika verksamheterna kan annonsera. Underlättar för inkommande transporter och ger ett vårdat intryck för besökare och kunder.

För att kunna sätta upp skylten krävs alltid fastighetsägarens tillstånd. På offentlig plats krävs tillstånd från Polisen och fastighetsägare.

Tillsyn och sanktionsavgifter

Tillsyn

Källa: Naturvårdverket

11 kap. 5 § PBL

Miljö- och byggnadsnämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en

Sanktionsavgifter

9 ka p. 14 § PBF

Byggsanktionsavgiften för att utan startbesked påbörja en sådan åtgärd i fråga om en skylt eller en ljusanordning som kräver lov innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked är:

1. för en skylt – 0,1 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av skyltens area, och
2. för en ljusanordning – 0,0625 prisbasbelopp.

Förvalta reglerna

Säkerställa styrdokument

Dokumentansvarig chef i förvaltningen ansvarar för att verksamheten har en rutin för att styrdokument är aktuella och publiceras på rätt sätt. Dokumentansvarig chef har också ansvar för att medarbetarna är informerade om styrdokumentet.

Målgruppen för reglerna ansvarar för att ta del av och efterleva den.

Avvikelser och förslag

Den som läser reglerna och upptäcker avvikelser eller har kännedom om sådant som påverkar reglerna såsom förändringar i lagstiftning, avvikelser eller har förslag till förändringar meddela kontaktperson för reglerna